

[Aksel Larsen.]

det med monopol på atomvåbnene har vist sig ikke at findes. Der findes atomvåben i tilstrækkelig mængde hos begge supermagter, og det er jo ved at brede sig. NATOs forudsætninger eksisterer ikke i dag, og alene af den grund burde man revidere sin opfattelse på dette område og lade være med i vanetænkning at sige: vi må fortsat være medlemmer af NATO.

Men det er sagt meget bedre af en anden end mig, nemlig af hr. Eggert Petersen, og jeg takker socialdemokratiet, fordi han har fået lov til at skrive et kapitel i denne lille bog „Forsvaret til debat“ redigeret af Kjeld Olesen. Hr. Eggert Petersen har her skrevet et afsnit, der hedder „Forsvar, FN og fredsbevarende styrker“, og det er et sammendrag af noget; han tidligere har skrevet i en bog.

Jeg vil gerne, hr. formand, have lov til at bringe et ikke helt kort citat fra denne artikel af Eggert Petersen, hvori han beskæftiger sig med NATO. Han siger:

„Ud fra en ren dansk sikkerhedsbetragtning må peges på, at NATO — der oprindeligt gav os en høj grad af sikkerhed, sådan som situationen var op til begyndelsen af 60'erne — nu er blevet en dødsensfarlig alliance at være medlem af på grund af følgende 4 forhold:

For det første er NATO udtryk for en svunden virkelighed, nemlig den virkelighed, der siger, at Sovjet er vor største fjende. I dag er Sovjet ikke vor største fjende, men det er den udtalte alliance mellem USA og Sovjet; de to magters altdominerende indflydelse og politik samt deres skizofrene tendens til i deres propaganda at sige ét, („Ulven kommer“ — fra øst eller vest) og i deres handlinger gøre noget andet; her er det interesseløsskabet; der tæller, ønsket om at beholde verdensherredømmet.

I konsekvens heraf er NATO i vest og Warszawapagten i øst da også blevet de to supermagters vigtigste organer til fortsat at „holde styr“ på deres vasalstater i henholdsvis Vest- og Østeuropa. Czekoslovakiets skæbne i øst er det bedste bevis herpå — det finder sit modstykke i USAs totalt manglende hensyntagen til

de vesteuropæiske landes syn på Vietnamkrigen, på oberstkuppet i Grækenland og på den portugisiske kolonikrig.

For det tredje er NATO-Warszawa-problematikken udtryk for, at de hvide og rige nationer — i øst eller i vest — i realiteten fornægter, at der eksisterer et nord-syd problem, der endda i de kommende år kun vil kunne udvikle sig fra galt til værre. Det er i sandhed naivt og virkelighedsfjernt at tro, at verden — i atomteknikkens tidsalder — kan bestå, når de rige lande bliver rigere og rigere og de fattige lande (i alt fald relativt) bliver fattigere og fattigere. Nord-sydproblemet er et førsteklasses sikkerhedsproblem for os ved siden af, at det er et etisk problem.

For det fjerde er det blevet alt for farligt at være allieret med USA, henset til den udenrigspolitik, som dette land fører og henset til de udviklingsmuligheder, der beklageligvis er i dets samfund. I det opgør mellem USA og Kina — formentlig med Sovjet på USAs side — der tegner sig i horisonten, har vi intet at gøre. NATO-alliancen kan føre os ind i dette ragnarok, uanset om vi vil eller ej. Står vi udenfor har vi i alt fald en chance.“

Jeg synes, dette er så evindeligt rigtigt, at det skulle citeres for det danske folketing, og må jeg så i øvrigt nævne hr. Eggert Petersens forslag om en helt anden form for forsvar, nemlig bestående i, at vi ikke skal have et militært forsvar, men at vi skal opstille en beredskabsstyrke, som vi skal stille gratis til rådighed for De Forenede Nationer, så i øvrigt bruge en del af de penge, vi sparer, når vi ikke opretholder vores militær, til forøget u-hjælp. Jeg tror, at man også skulle tage det op til overvejelse i forsvarskommissionen såvel som i det udvalg, der muligvis bliver nedsat.

Ja, jeg må slutte med dette. Jeg vil kun sige, at et halvt hundrede års forsvarspolitisk udvikling i Danmark viser, at man gang på gang har lavet forsvarsordninger, men aldrig har været villig til at opfylde deres materielle forudsætninger, aldrig har været villig til at stille det fornødne beløb til rådighed, formentlig ud fra en opfattelse af, at det ikke kunne nytte noget alligevel. Det ville være ønskeligt, om man kunne bryde med vanetænkningen og erkende, at et